

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 כָּזוּ מַלְכַתְחִילָהּ. וְאִם יִשְׁנֶם 'יֹשְׁבֵי אֱהָלִים' שְׂאֵינָם מְאָרִיכִים
 2 בְּתַפְלָהּ מִשּׁוּם מָה, הִנֵּה מִה'תּוֹרָה אֹרֵי' הַנ"ל יוֹדְעִים שְׂאֵין
 3 נְתִינַת מְקוֹם מַלְכַתְחִילָה לְטַעוֹת כָּזוּ שְׂאֵינָם צְרִיכִים לְהֶאָרִיף
 4 בְּתַפְלָה אֵלָּא בּוֹדָאֵי עֲלֵיהֶם לְהֶאָרִיךְ בְּתַפִּילָהּ. וְמָה שֵׁישׁ כָּאֵלוּ
 5 שְׁחֹשְׁבִים בְּטַעוֹת שְׂפִינָן שְׂכָבְר
 6 מְשֻׁף זְמַן תְּקוּפָה אֲרוּכָה אֵינָם
 7 מְאָרִיכִים בְּתַפְלָה וְאֵין מוֹחִים
 8 עַל זֶה, הֲרִי זֹו רְאֵיָה
 9 שְׂמִסְפִּימִים עִם הַנְּהַגְתָּם שֶׁלֹּא
 10 לְהֶאָרִיךְ בְּתַפִּילָהּ, הֲרִי כָבֵר הוֹבְהָר
 11 הַדְּבָר מֵאֲזוּ, עַל-יְדֵי רַבְנּוּ
 12 הַזְקַן ב'תּוֹרָה אֹרֵי, שְׂאֵין
 13 נְתִינַת מְקוֹם לְטַעוֹת כָּזוּ,
 14 וְהֲרִי זֶה עֲנִין שְׂבִינוּ וּבִין רַבְנּוּ
 15 הַזְקַן כְּלוּמַר, אַחֲרֵיתוֹ כִּפִּי רַבִּינוּ
 16 הוֹקֵן וְאֵין לוֹ לְלַמּוֹד דְּבַר מֵאֵי הַמַּחֲזָה.
 17 וְאִם יֵשׁ לוֹ טַעְמִים סִיבוֹת
 18 וְצִדּוּקִים לְהַנְּהַגְתּוֹ שֶׁלֹּא לְהֶאָרִיךְ
 19 בְּתַפִּילָה - זָאֵל עֵר זִיף
 20 אוֹיְס'טַעְנָה'ן עֲלֵיו לְהַשְׁמִיעַ אֵת
 21 טַעְנוֹתָיו וּלְהַסְתֵּר' עִם רַבְנּוּ
 22 הַזְקַן, וּלְבַרר וּלְבַחֵן אִם טַעְנָתוֹ
 23 הֵיא אֲמָנָם תִּירוּץ וְצִדּוּק אִמִּיתִי,
 24 אוֹ שְׂאֵינָה אֵלָּא אֲמַתְלָא
 25 וְהַתְּחַמְקוֹת מִמִּילֵי חוֹבְתוֹ [וְאִם
 26 הוּא כָּזוּ שְׂבִיכְלָתוֹ
 27 אוֹיְס'טַעְנָה'ן זִיף לְטַעוֹן אֵת
 28 טַעְנוֹתָיו וּלְהַצְדִּיק אֵת עַצְמוֹ - הִנֵּה
 29 בְּמָקוֹם לְנַצֵּל זֹאת אֵת הִיכּוֹלַת
 30 שְׁלוֹ לְטַעוֹן טַעְנוֹת וּלְהַרְצוֹת נִימוּקִים
 31 עַל הַהֲמַנְעוֹת מְעַבְדוֹת
 32 הַתַּפְלָה, מוֹטָב לְנַצֵּל זֹאת אֵת
 33 הִיכּוֹלַת לְטַעוֹן וּלְהַשְׁמִיעַ נִימוּקִים עַל
 34 תּוֹסַפַּת הַבְּנָה בְּחִסְדוֹת כּוּי'.
 35 וְאֲכַן לְמַעֲשֵׂה צְרִיכָה לְהִיֹּת
 36 אֲרִיכוֹת בְּתַפִּילָה גַם בְּזְמַן וְלֹא רַק
 37 בְּכּוֹנַת הַלֵּב.
 38 וְאֵלוּ שְׁחֹשְׁבִים שְׂיִכּוֹלִים
 39 לְפַעוֹל זֹאת אֵת מָה שְׂפּוֹעִלִים עַל

1 כְּעַבְדוֹת הַתַּפִּילָה שֶׁל יְמוֹת הַחֹל. וְיִמְזָה מוֹכֵן, שְׁגַם בִּימֵי הַחֹל
 2 צְרִיכָה לְהִיֹּת עַבְדוֹת הַתַּפְלָה (גַם אִפִּילוּ אֲצַל 'בְּעֲלֵי עֶסְקִים'
 3 שְׂבִימוֹת הַחֹל טְרוּדִים בְּפּוֹנְסָתָם). אֵלָּא שְׂבִימֵי הַחֹל, בִּינָן שְׂאֵין
 4 לָהֶם פְּנָאֵי לְהֶאָרִיךְ בְּתַפִּילָה, אֲזִי הַעַבְדוּדָה אֵינָה בְּאֲרִיכוֹת בְּזְמַן
 5 כְּל-כָּף, וְהַעִיקָר הֵיא הַפְּנֹנָה,
 6 טוֹב מְעַט בְּכּוֹנָה בְּהַתָּאם לְפַתְגָם
 7 "טוֹב מְעַט בְּכּוֹנָה מִהֶרְבָּה שֶׁלֹּא
 8 בְּכּוֹנָה" [וַיֵּשׁ לּוֹמַר אֲשֶׁר אֵף עַל
 9 פִּי שַׁעִיק הֶאָרִיכוֹת בִּימֹת הַחֹל הֵיא
 10 בְּכּוֹנַת הַלֵּב וְלֹא דוּקָא אֲרִיכוֹת בְּזְמַן,
 11 מִכְּל-מִקּוֹם קֶצֶת אֲרִיכוֹת (גַם)
 12 בְּזְמַן) צְרִיכָה לְהִיֹּת גַם בִּימֵי
 13 הַחֹל, וְרַק לֹא יִרְדּוּ לְפָנֵי הַתְּבָה, בִּינָן
 14 שְׂאֵינָם יְכוֹלִים לְהֶאָרִיף כְּל-כָּף עַד שְׂיֹצִיאֵו גַם
 15 אַחֲרֵים יְדֵי חוֹבְתָם, דְּכִינָן שְׂיִשְׁנֶם כָּאֵלוּ שֵׁישׁ
 16 לָהֶם פְּנָאֵי לְהֶאָרִיף יוֹתֵר, כְּמוֹ 'מְלַמְדִים' אוֹ
 17 'סְמוּכִים עַל שְׁלַחַן אֲבִיהֶם', הֲרִי מוֹטָב שְׁהֶם
 18 יִהְיוּ הַעוֹבְרִים לְפָנֵי הַתְּבָה].
 19 וְיִמְזָה מוֹכֵן הוֹרְאָה נוֹסַפַּת, שְׂאֲצַל 'יֹשְׁבֵי
 20 אֱהָלִים' הִנֵּה מְלַכְתְּחִילָה אֵין מְקוֹם
 21 לְטַעוֹת כָּזוּ, וְהִינוּ, שְׂרַק אֲצַל 'בְּעֲלֵי עֶסְקִים'
 22 יְכוֹלָה לְהִיֹּת טַעוֹת שְׂאֵין יְכוֹלִים לְהַתְּפַלֵּל
 23 כְּל-כָּף כְּמוֹ ה'יֹשְׁבֵי אֱהָלִים', אֲכַל 'יֹשְׁבֵי
 24 אֱהָלִים', הִנֵּה אִפִּילוּ אֲצַלְם גּוֹפָא, אֵף שְׂאֲדָם
 25 קְרוֹב אֲצַל עַצְמוֹ¹⁴, לֹא יְכוֹלָה לְהִיֹּת טַעוֹת כָּזוּ.
 26 וְאִם יִשְׁנֶם 'יֹשְׁבֵי אֱהָלִים' שְׂאֵינָם מְאָרִיכִים
 27 בְּתַפְלָה, הִנֵּה מִה'תּוֹרָה אֹרֵי' הַנ"ל יוֹדְעִים שְׂאֵין
 28 נְתִינַת מְקוֹם לְטַעוֹת כָּזוּ שְׂאֵינָם צְרִיכִים לְהֶאָרִיף
 29 בְּתַפְלָה. וְמָה שֵׁישׁ כָּאֵלוּ שְׁחֹשְׁבִים שְׂפִינָן
 30 שְׂכָבְר מְשֻׁף זְמַן שְׂאֵינָם מְאָרִיכִים בְּתַפְלָה וְאֵין
 31 מוֹחִים עַל זֶה, הֲרִי זֹו רְאֵיָה שְׂמִסְפִּימִים עִם
 32 הַנְּהַגְתָּם, הֲרִי כָבֵר הוֹבְהָר הַדְּבָר מֵאֲזוּ, עַל-יְדֵי
 33 רַבְנּוּ הַזְקַן ב'תּוֹרָה אֹרֵי, שְׂאֵין נְתִינַת מְקוֹם
 34 לְטַעוֹת כָּזוּ, וְהֲרִי זֶה עֲנִין שְׂבִינוּ וּבִין רַבְנּוּ
 35 הַזְקַן. וְאִם יֵשׁ לוֹ טַעְמִים לְהַנְּהַגְתּוֹ - זָאֵל עֵר
 36 זִיף אוֹיְס'טַעְנָה'ן עִם רַבְנּוּ הַזְקַן, אִם טַעְנָתוֹ הֵיא
 37 אֲמָנָם תִּירוּץ, אוֹ שְׂאֵינָה אֵלָּא אֲמַתְלָא [וְאִם הוּא
 38 כָּזוּ שְׂבִיכְלָתוֹ אוֹיְס'טַעְנָה'ן זִיף - הִנֵּה בְּמָקוֹם לְנַצֵּל זֹאת עַל הַהֲמַנְעוֹת
 39 מְעַבְדוֹת הַתַּפְלָה, מוֹטָב לְנַצֵּל זֹאת עַל תּוֹסַפַּת הַבְּנָה בְּחִסְדוֹת כּוּי'. וְאֲכַן
 40 צְרִיכָה לְהִיֹּת אֲרִיכוֹת בְּזְמַן. וְאֵלוּ שְׁחֹשְׁבִים שְׂיִכּוֹלִים לְפַעוֹל זֹאת בְּמִיעוּט

14 יבמות כה, ריש ע"ב. וש"נ.